

گزارش درس مبانی داده کاوی

پروژه جایگزین پایان ترم

استاد درس:

دكتر رضا رمضاني

تهیه کننده:

محسن دهباشی ۹۵۳۶۱۱۱۳۳۰۲۸

فهرست مطالب

٣.	مقدمه
۴.	مرحلهی اول: اَماده سازی مجموعهی داده
۴.	مرحلهی دوم: پیش پردازش
۴.	۱ - نحوهی کامنت گذاری در کد
۶.	۲- نحوهی استفاده از } در کد
٧.	۳- استایل توابع ورودی/خروجی در کد
٨.	۴- موارد دیگر
٩.	مرحلهی سوم: نگاشت کد به بردار
٩.	۱- روش AST Similarity ــــــــــــــــــــــــــــــــــــ
۱۴	۲- روش TF-IDF
۱٧	مراجع

مقدمه

در این پروژه قصد داریم یک طبقه بند طراحی کنیم که بتواند مؤلف کد مرجع را تشخیص دهد آ. یعنی دادههای آموزشی کدهای زده شده به زبان برنامه نویسی مشخصی هستند که برچسب آنها مؤلف آن کد است. زبان برنامه نویسی ACM در نظر گرفته شده برنامه نویسی C++ و محیط پروژه محیط مسابقات برنامه نویسی ACM در نظر گرفته شده است. بنابراین مجموعه داده Google Code Jam Dataset 2019 شامل ۳۹۸۱۸۰ کد مرجع برای آموزش طبقه بند آماده شده است. روال کلی کار بدین صورت است که ابتدا باید به عنوان پیش پردازش با استخراج مجموعه ویژگیهای خاصی از یک کد، استایل کدزنی مؤلف را بشناسیم. سپس باید هر کد را به یک بردار در فضای اقلیدسی نگاشت کنیم، برای این کار می توانیم از دو روش Sat Similarity و AST Similarity و سداد تا بردارهای نماینده را به الگوریتمهای معروف طبقه بندی مانند Random Forest ،SVM ،CNN ،KNN و سدارهایی در فضای مرحله یادگیری را انجام دهند. برای تکمیل فرآیند طبقه بندی باید دادههای آزمون را نیز به بردارهایی در فضای اقلیدسی نگاشت کنیم و به طبقه بند بدهیم، سپس از روی برچسبهای پیش بینی شده توسط طبقه بند و برچسبهای واقعی، دقت طبقه بند را محاسبه کنیم. بدیهی است که برای استفاده از مدل یادگیری شده و طبقه بندی کدهای مرجع واودی، ابتدا باید با پیش پردازش آنها را به بردار نگاشت کنیم.

¹ Classifier

² Author

³ Source Code

⁴ Code Authorship Atrribution

⁵ Coding Style

⁶ Vector

⁷ Euclidean Space

مرحلهی اول: آماده سازی مجموعهی داده

در این مرحله لازم است همهی کدهای مرجع که در فایل csv ذخیره شده اند، استخراج شوند. بدین منظور از قطعه کد پایتون زیر (preprocess.py) می توان استفاده کرد.

```
import os, pandas

if __name__ == "__main__":
    data = pandas.read_csv('codejam2019.csv')
    for row in data.iterrows():
        if not row[1]['file'].endswith('.CPP'):
            continue
        if not os.path.exists(row[1]['username']):
            os.mkdir(row[1]['username'])
        file = open('%s/%s' % (row[1]['username'], row[1]['file']), 'w')
        file.write(row[1]['flines'])
        file.close()
```

پس از اجرای این قطعه کد، همه کدهای مرجع به تفکیک مؤلف پوشهبندی میشوند.

مرحلهی دوم: پیش پردازش

همانطور که گفته شد در این مرحله باید استایل کد زنی مؤلف را شناسایی کنیم. پس از تحلیل اجمالی مجموعه ی داده عوامل مهمی که بر استایل کد زنی مؤلف موثرند، شناسایی شد. این عوامل ویژگیهای هستند که برای یک مؤلف به عادت و رعایت الگو تبدیل شده اند. به همین علت در کدهایی که از یک مؤلف داریم پرتکرار بودن این الگوها^ را مشاهده می کنیم. در ادامه به بررسی این ویژگیها می پردازیم.

۱- نحوهی کامنت گذاری در کد

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

int main(){
    int n;
    cin >> n;
    // This variable will hold factorial(n):
    int fact = 1;
    for(int i = 2; i <= n; i++)
        fact *= i;
    cout << fact << endl;
}</pre>
```

⁸ Frequent Patterns

$Comment\ Point\ =\ 0$

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

int main(){
    int n;
    cin >> n;
    int fact = 1; // This variable will hold factorial(n)
    for(int i = 2; i <= n; i++)
        fact *= i;
    cout << fact << endl;
}</pre>
```

Comment Point = 1

در بررسی این ویژگی اگر یک کد مانند نمونه کد اول کامنت گذاری شده باشد ارزش صفر داشته و اگر مانند نمونه کد دوم کامنت گذاری شده باشد ارزش یک دارد.

پیاده سازی (در زبان کاتلین):

۲- نحوهی استفاده از } در کد

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

int main()
{
    int n;
    cin >> n;
    int fact = 1;
    while(n > 1)
    {
        fact *= n;
        n--;
    }
    cout << fact << endl;
}</pre>
```

$Curly\ Braces\ Point\ =\ 0$

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

int main(){
    int n;
    cin >> n;
    int fact = 1;
    while(n > 1){
        fact *= n;
        n--;
    }
    cout << fact << endl;
}</pre>
```

Curly Braces Point = 1

در بررسی این ویژگی اگر یک کد مانند نمونه کد اول باشد ارزش صفر داشته و اگر مانند نمونه کد دوم باشد ارزش یک دارد.

۳- استایل توابع ورودی /خروجی در کد

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

int main(){
   int n;
   scanf("%d", &n);
   printf("%d", n / 2);
}
```

 $IO\ Point = 0$

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

int main(){
   int n;
   cin >> n;
   cout << n / 2;
}</pre>
```

$IO\ Point = 1$

اگر در کدی از scanf و printf استفاده شده باشد ارزش صفر داشته و اگر از cin و scanf استفاده شده باشد ارزش یک دارد.

پیاده سازی:

۴– موارد دیگر

موارد بیشتر دیگری را میتوان در این قسمت دخیل کرد که برای سادهسازی پروژه از آنها صرف نظر شده است. برای مثال برنامه نویسی را فرض کنید که از کاما در کد زیاد استفاده می کند و یا عادت دارد با استفاده از کروشه، متغیرهایش را مقدار دهی اولیه کند. بدیهی است که تحلیل چنین ویژگیهایی تاثیر به شدت بالایی در تعیین استایل کد زنی دارند.

یک نمونه کد از برنامه نویس مذکور:

```
#include <bits/stdc++.h>
using namespace std;

int main(){
    int a{1}, b{2}, c{3}, d{4};
    int n;
    cin >> n;
    if(n == 1)
        a = 2, b = 1, c = 4, d = 3;
    else if(n == 2)
        a = 4, b = 3, c = 2, d = 1;
}
```

مرحلهی سوم: نگاشت کد به بردار

در این مرحله باید کدها را به بردارهایی در فضای اقلیدسی نگاشت کنیم تا برای الگوریتم یادگیری آماده شوند. f نیاز داریم که:

$$f: X \to \mathbb{R}^d$$

$$\forall x \in X$$

$$\exists y \in \mathbb{R}^d$$

TF- و AST Similarity و در آن y یک بردار d بعدی است. در ادامه به بررسی دو الگوریتم نگاشت یعنی AST Similarity و IDF می پردازیم.

f(x) = y

۱- روش AST Similarity

هدف ما در این روش شناسایی روالهای تکراری دو کد است (حدس میزنیم یک مؤلف از روالهای ساده تکراری و در بسیاری از کدهای مرجع خودش استفاده می کند). اگر بتوانیم شباهت هر دو کد را بسنجیم، فاصله ی آن دو از هم را نیز می توانیم بدست آوریم، آنگاه دادهها برای یادگیری مدل طبقه بند آماده هستند. در این روش به کامپایلر C++14 نیاز داریم. بدین منظور می توان از گرامر، لگزر و پارسر C++14 پیاده سازی شده توسط C++14 نیاز داریم. بدین منظور می توان از گرامر، لگزر و پارسر السنجش شباهت داریم که بهتر است از هردوی آنها کاتلین استفاده کرد. برای شناسایی روالهای تکراری دو معیار برای سنجش شباهت داریم که بهتر است از هردوی آنها استفاده کنیم. معیار اول که یک معیار لغوی است، Longest Common Sub-Lexemes نام دارد. برای مقایسه ی دو کد تحت این معیار ابتدا باید کدها را توسط لگزر سی پلاس پلاس علاص فارک کنیم و الگوریتم برنامهنویسی پویا الی می دو کد اجرا کنیم. مقداری که به دست می آید میزان شباهت دو کد از لحاظ وجود روالهای تکراری لغوی دامی سند. همچنین برای تبدیل مقدار شباهت به فاصله lexical distance را تعریف می کنیم که عدد حقیقی ای در بازه ی صفر تا یک است. هرچه این عدد کمتر باشد و کد مرجع بیشتر به هم شبیه هستند.

⁹ Simple Frequent Procedures

¹⁰ Lexer

¹¹ Parser

¹² Lexical

¹³ Dynamic Programming

¹⁴ Lexemes

¹⁵ Frequent Lexical Procedures

$lexical \ distance = 1 - \frac{Longest \ Common \ Sub - Lexemes}{\min \ (|first \ code \ tokens|, \ |second \ code \ tokens|)}$

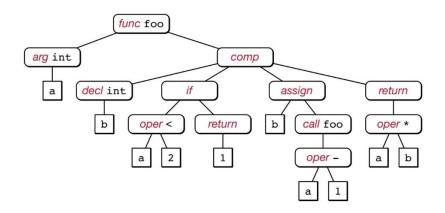
ییاده سازی:

```
import org.antlr.v4.runtime.CharStreams
import kotlin.math.max
import kotlin.math.min
class CodeWrapper(private val codeText: String, private val codeLines: List<String>,
         val name: String, val author: String){
  private val tokens = CPP14Lexer(CharStreams.fromString(codeText)).allTokens.map { it.text }
  infix fun lexicalDistance(other: CodeWrapper): Double{
    val dp = Array(this.tokens.size){IntArray(other.tokens.size)}
    for(i in this.tokens.indices)
      for(j in other.tokens.indices){
        if(i > 0)
          dp[i][j] = max(dp[i][j], dp[i-1][j])
        if(j > 0)
          dp[i][j] = max(dp[i][j], dp[i][j-1])
        if(this.tokens[i] == other.tokens[j])
          dp[i][j] = max(dp[i][j], 1 + if(i > 0 && j > 0) dp[i-1][j-1] else 0)
    val ans = dp[this.tokens.size-1][other.tokens.size-1]
    return 1 - ans.toDouble() / min(this.tokens.size, other.tokens.size)
```

معیار دوم که یک معیار نحوی ۱۶ است، AST Similarity نام دارد. برای مقایسه ی دو کد تحت این معیار باید از درخت پارس گرامر ۱۷ کد مرجع یعنی Abstract Syntax Tree استفاده کنیم. به عنوان مثال کد زیر و درخت پارس آن را در نظر بگیرید.

¹⁶ Syntactical

¹⁷ Grammar Parse Tree

در این درخت، هر گره های این درخت، هر گره ۱۸ یک نوع دارد و یک مقدار که به ترتیب با رنگهای قرمز و مشکی در شکل مشخص شدهاند. در گرههای این درخت، ویژگی حائز اهمیت نوع گره است و نه مقدار آن (برای مثال فرض کنید مؤلف از نامهای متغیر و تابع مختلفی استفاده کند اما از یک روال الگوریتمی تکراری استفاده کند، بدیهی است که این موضوع نباید در شناسایی روالهای تکراری نحوی ۱۹ تاثیر بگذارد). بنابراین برای سنجش میزان شباهت دو کد، ابتدا باید مقادیر را در درختهای پارس حذف کنیم و بعد از آن تعداد زیر درختهای کاملا یکسان دو درخت پارس را با استفاده از برنامه نویسی پویا بدست آوریم. همچنین برای تبدیل مقدار شباهت به فاصله syntactical distance را تعریف می کنیم که عدد حقیقی ای در بازه ی صفر تا یک است. هرچه این عدد کمتر باشد دو کد مرجع بیشتر به هم شبیه هستند.

 $syntactical\ distance = 1 - scale(Number\ of\ Common\ Sub - trees)$

 $scale(Number\ of\ Common\ Sub-trees) = \frac{Number\ of\ Common\ Sub-trees}{\max\ (|first\ tree|,\ |second\ tree|)}$ پیادہ سازی:

```
class CPP14TreeMaker: CPP14BaseListener() {
    private val id = ParseTreeProperty<Int>()
    val nodeTypes = ArrayList<String>()
    val nodeChilds = ArrayList<ArrayList<Int>>()
    val nodeCount: Int
    get() = nodeTypes.size

    override fun enterEveryRule(ctx: ParserRuleContext?) {
        super.enterEveryRule(ctx)
        id.put(ctx, nodeCount)
        nodeTypes.add(ctx!!::class.toString())
        nodeChilds.add(ArrayList())
        if(ctx.getParent()!= null)
            nodeChilds[id.get(ctx.getParent())].add(id[ctx])
    }
}
```

¹⁸ Node

¹⁹ Frequent Syntactical Procedures

```
import org.antlr.v4.runtime.CharStreams
import org.antlr.v4.runtime.CommonTokenStream
import org.antlr.v4.runtime.tree.ParseTreeWalker
import kotlin.math.max
import kotlin.math.min
class CodeWrapper(private val codeText: String, private val codeLines: List<String>,
         val name: String, val author: String){
  private val tree = CPP14TreeMaker()
 init {
    ParseTreeWalker().walk(tree,
CPP14Parser(CommonTokenStream(CPP14Lexer(CharStreams.fromString(codeText)))).translationunit())
  infix fun commonSubtrees(other: CodeWrapper): Int{
    val dp = Array(this.tree.nodeCount){IntArray(other.tree.nodeCount){-1}}
    var commonSubtrees = 0
    for(i in 0 until this.tree.nodeCount)
      for(j in 0 until other.tree.nodeCount)
        if(cdp(dp, i, j, other) == 1)
          commonSubtrees++
    return commonSubtrees
  private fun cdp(dp: Array<IntArray>, i: Int, j: Int, other: CodeWrapper): Int{
    if(dp[i][j]!=-1)
      return dp[i][j]
    if(this.tree.nodeTypes[i] != other.tree.nodeTypes[j]){
      dp[i][j] = 0
      return 0
    if(this.tree.nodeChilds[i].size != other.tree.nodeChilds[j].size){
      dp[i][j] = 0
      return 0
    for(c in 0 until this.tree.nodeChilds[i].size)
      if(cdp(dp, this.tree.nodeChilds[i][c], other.tree.nodeChilds[j][c], other) == 0){
        dp[i][j] = 0
        return 0
    dp[i][j] = 1
```

پس از بررسی دو معیار مذکور، نوبت به بدست آوردن فاصله ی اقلیدسی دو کد می رسد. لازم بذکر است که اگر چه در این روش برداری تولید نمی شود اما در آن فاصله ی اقلیدسی بین هر دو کد محاسبه می شود که برای الگوریتمهای یادگیری کافی است (گوئی بردارهای انتزاعی 17 ای وجود داشته اند که فاصله ی بین هر دوی آنها را حساب کرده ایم). برای بدست آوردن فاصله ی اقلیدسی بین دو کد مرجع x_1 و x_2 می توان از ظابطه ی زیر کرد.

```
a = |Comment\ Point(x_1) - Comment\ Point(x_2)|
b = |Curly\ Braces\ Point(x_1) - Curly\ Braces\ Point(x_2)|
c = |IO\ Point(x_1) - IO\ Point(x_2)|
d = lexical\ distance(x_1, x_2)
e = syntactical\ distance(x_1, x_2)
distance(x_1, x_2) = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2 + d^2 + e^2}
```

پياده سازى (main پروژه):

```
import java.io.File
import kotlin.math.abs
import kotlin.math.max
import kotlin.math.sqrt
val wrappers = ArrayList<CodeWrapper>()
val distances = HashMap<Pair<Int, Int>, MutableList<Double>>()
fun main() {
  val datasetFolder = File("dataset")
  datasetFolder.list()!!.forEach{ author ->
    val authorFolder = File("dataset/$author")
    authorFolder.list()!!.forEach { code ->
      val codeFile = File("dataset/$author/$code")
      wrappers.add(CodeWrapper(codeFile.readText(), codeFile.readLines(), code, author))
  var maxCommonSubtrees = 0.0
  for(i in wrappers.indices)
   for(j in i+1 until wrappers.size){
      distances[i to j] = mutableListOf(
        abs(wrappers[i].commentPoint - wrappers[j].commentPoint).toDouble(),
        abs(wrappers[i].curlyBracesPoint - wrappers[j].curlyBracesPoint).toDouble(),
        abs(wrappers[i].IOPoint - wrappers[j].IOPoint).toDouble(),
        wrappers[i] lexicalDistance wrappers[j],
        (wrappers[i] commonSubtrees wrappers[j]).toDouble().also {
          maxCommonSubtrees = max(maxCommonSubtrees, it)
```

²⁰ Abstract

```
}
distances.forEach { (t, u) ->
    u[u.size-1] = 1.0 - u.last() / maxCommonSubtrees
    val distance = sqrt(u.fold(0.0, {acc, d -> acc + d * d}))
    val c1 = wrappers[t.first]
    val c2 = wrappers[t.second]
    println("distance(${c1.author}/${c1.name}, ${c2.author}/${c2.name}) = $distance")
}
```

نمونه خروجی از اجرای پروژه:

```
distance(mohsen/fact.cpp, mohsen/fib.cpp) = 1.0081155523814582
distance(mohsen/fib.cpp, mohsen/mod.cpp) = 1.5813740343109277
distance(mohsen/mod.cpp, mohsen/sum.cpp) = 1.2364089902105937
distance(mohsen/fact.cpp, mohsen/mod.cpp) = 1.3088401052814793
distance(mohsen/fib.cpp, mohsen/sum.cpp) = 1.2209709504829427
distance(mohsen/fact.cpp, mohsen/sum.cpp) = 1.643307142409667
```

۲- روش TF-IDF

در این روش که در تحلیل مؤلف متن 11 نیز استفاده می شود، تعداد تکرار 17 یک واژه (token) در مجموعه ای از کدهای مرجع حائز اهمیت است. نکته ای که در این روش مورد تأکید است بررسی تکرار واژه ها با در نظر گرفتن همه ی کدها است. بنابراین نباید کدهای مرجع را مستقلاً بررسی کرد. همچنین این روش برخلاف روش قبل، هر کد را به یک بردار در فضای اقلیدسی نگاشت می کند. اگر D مجموعه ی کدها و T مجموعه ی کل واژه ها باشد داریم:

$$\forall t \in T$$

$$\forall d \in D$$

$$TF - IDF(t, d, D) = TF(t, d) * IDF(t, D)$$

که در آنF(t,d) فراوانی واژهt در کدt است. همچنین:

$$IDF(t,D) = \log\left(\frac{|D|}{DF(t,D)}\right) + 1$$

نیز فراوانی کدهایی است که شامل واژهیt میباشند. DF(t,D)

²¹ Text Authorship Attribution

²² Frequency

نهایتا بردار معادل که d به صورت زیر است:

$$(TF - IDF(t_1, d, D), TF - IDF(t_2, d, D), \dots, TF - IDF(t_{|T|}, d, D))$$

در پیاده سازی باید ویژگیهایی که تمایزی میان مؤلفان کد ایجاد نمی کنند را حذف کرد مانند stop wordها.

پیاده سازی (در زبان کاتلین):

```
import org.antlr.v4.runtime.CharStreams
import java.io.File
import kotlin.math.log
val stopWords = listOf("#include", "using", "namespace", ";", "{", "}", "(", ")")
val tokenSet = HashSet<String>()
class Document(private val codeText: String, val name: String, val author: String){
  private val tokens = CPP14Lexer(CharStreams.fromString(codeText)).allTokens.map { it.text }
  val tf = tokens.filter { it !in stopWords } .groupingBy { it }.eachCount()
  fun containsToken(token: String): Boolean = token in tf.keys
  init {
    tokenSet.addAll(tf.keys)
val documents = ArrayList<Document>()
fun df(token: String) = documents.count {    it.containsToken(token) }
fun idf(token: String) = log(documents.size.toDouble() / df(token), 2.0) + 1
fun tfidf(token: String, document: Document) = document.tf.get0rElse(token, { 0 }) * idf(token)
fun main() {
  val datasetFolder = File("dataset")
  datasetFolder.list()!!.forEach{ author ->
    val authorFolder = File("dataset/$author")
    authorFolder.list()!!.forEach { code ->
      val codeFile = File("dataset/$author/$code")
      documents.add(Document(codeFile.readText(), code, author))
  documents.forEach { document ->
    print("${document.author}/${document.name} = ")
    println(tokenSet.map { token -> tfidf(token, document) }
        .joinToString(prefix = "(", postfix = ")", separator = ", "))
```

نمونه خروجی از اجرای پروژه:

مشاهده می شود که بردارهای بدست آمده همگی |T| بعدی هستند و با بزرگ شدن مجموعه ی داده یا زیاد شدن متن کدهای مرجع، ابعاد بردارها بسیار زیاد خواهد شد. برای رفع این مشکل باید تعدادی از ویژگیهای کم همیت را حذف کرده و ابعاد بردارها را کاهش دهیم. بدین منظور برای هر واژه ی t تعریف می کنیم:

$$x_t = \bigcup_{d \in D} TF - IDF(t, d, D)$$

یک عمل گر انتخاب کننده ی ویژگی است. به عنوان مثال میتواند آزمون χ^2 پیرسون χ^2 باشد. حال میتوان در جهت کاهش بعد χ^2 از میان χ^2 ویژگی را انتخاب و فیلتر کرد که χ^2 های آنها بیشترین مقادیر را دارند.

²³ Pearson's Chi-squared Test

²⁴ Dimensionality Reduction

Erwin Quiring, Alwin Maier, and Konrad Rieck, TU Braunschweig 2019. Misleading Authorship Attribution of Source Code using Adversarial Learning

Brian N. Pellin, University of Wisconsin 2006. Using Classification Techniques to Determine Source Code Authorship

Mohammed Abuhamad, Aziz Mohaisen, DaeHun Nyang, Tamer AbuHmed 2019. Large-Scale and Language-Oblivious Code Authorship Identification